

Др. І. І. І.

Конституційного Суду України
вул. Жилинська, 14, м. Київ, 01033

Суб'єкта права на конституційне звернення:
Сидоренко Лідії Іванівни

Представник суб'єкта звернення:
Кугай Андрій Володимирович

Конституційне звернення

щодо необхідності офіційного тлумачення
законів України

1. Керуючись ст.ст.42-43 Закону України «Про Конституційний Суд України», просимо надати офіційне тлумачення слів: «**За кожним судовим рішенням...**», передбачених ч.2 ст.368 ЦПК України.

Необхідність в офіційному тлумаченні положень вказаного Закону України виникла у зв'язку з наступним.

Згідно ч.2 ст.368 ЦПК України: «**За кожним судовим рішенням**, яке набрало законної сили, за заявою осіб, на користь яких воно ухвалено, чи прокурора, який здійснював у цій справі представництво інтересів громадянина або держави в суді, **видається один виконавчий лист**. Якщо на підставі ухваленого рішення належить **передати майно, що перебуває в кількох місцях**, або якщо **рішення ухвалено на користь кількох позивачів чи проти кількох відповідачів**, суд має право за заявою стягувачів видати **кілька виконавчих листів**, точно зазначивши, яку частину рішення треба виконати за кожним виконавчим листом.»

Згідно ст.215 ЦПК України: «1. **Рішення суду складається з:**

4) резолютивної частини із зазначенням:

висновку суду по суті позовних вимог;»

На виконання рішення м'єськрайонного суду від 17.12.2015 року у справі № 576/1885/15 було видано два виконавчі листи під одним номером № 2/576/491/15, Сидоренко Л.І. було зобов'язано здійснити (згідно з окремими позовними вимогами, заявленими в одному позові): 1) демонтаж системи водовідведення; 2) демонтаж вигрібної ями та засипання її землею.

У наступному, наслідком цього було подвійне притягнення державним виконавцем (додатки 3,4) Сидоренко Л.І. до відповідальності (двічі застосовано штраф та двічі штраф повторно).

Згідно ст.369 ЦПК України: «2. Суд, який видав виконавчий лист, може за заявою стягувача або боржника виправити помилку, допущену при його оформленні або видачі, чи визнати виконавчий лист таким, що не підлягає виконанню, та стягнути на користь боржника безпідставно одержане стягувачем за виконавчим листом.

4. Суд ухвалою вносить виправлення до виконавчого листа, а у разі якщо його було видано помилково або якщо обов'язок боржника відсутній повністю чи частково у зв'язку з його припиненням добровільним виконанням боржником чи іншою особою або з інших причин, суд визнає виконавчий лист таким, що не підлягає виконанню повністю або частково. Якщо стягнення за таким виконавчим листом уже відбулося повністю або частково, суд одночасно на вимогу боржника стягує на його користь безпідставно одержане стягувачем за виконавчим листом.»

Сидоренко Л.І. звернулася до міськрайонного суду з заявою про визнання виконавчих листів такими, що не підлягають виконанню. Але суд відмовив у задоволенні заяви.

Апеляційний суд області ухвалою від 09.06.2016 року, зваживши на аргументи представника Сидоренко Л.І., скасував рішення суду першої інстанції та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції (додаток 1).

При новому розгляді суд першої інстанції знову відмовив у задоволенні моєї заяви про визнання виконавчих листів такими, що не підлягають виконанню.

Апеляційний суд області (додаток 2) залишив рішення суду першої інстанції без змін.

Згідно ст.324 ЦПК України, оскарження ухвал апеляційної інстанції у даній категорії справ не передбачено законом (правовий висновок ВСУ у справі 6-701цс16).

Таким чином, в одній з остаточних ухвал суду (додаток 1) апеляційної інстанції підтримується позиція, що за одним судовим рішенням видається один виконавчий лист. В іншій ухвалі (додаток 2) фактично допускається видача двох виконавчих листів за одним судовим рішенням.

Встановлена судами загальної юрисдикції невизначеність порушує передбачені ст.61 Конституції України гарантії щодо не притягнення двічі до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення.

Керуючись ст.ст.42-43 Закону України «Про Конституційний Суд України», прошу надати офіційне тлумачення слів - «за кожним судовим рішенням...», передбачених ч.2 ст.368 ЦПК України: під кожним судовим рішенням розуміється вирішення по суті всіх заявлених позивачем вимог, чи під кожним судовим рішенням розуміється вирішення кожної окремої позовної вимоги?

За одним судовим рішенням, яким вирішено кілька позовних вимог, видається один виконавчий лист, чи кількість виконавчих листів повинна відповідати кількості задоволених судом позовних вимог?

2. Керуючись ст.ст.42-43 Закону України «Про Конституційний Суд України», просимо надати офіційне тлумачення ст.383, ч.2 ст.384 ЦПК України, ч.ч. 2, 4,5 ст.82 ЗУ «Про виконавче провадження», ч.1 ст.181 КАС України в аспекті визначення юрисдикції судів, яким підсудні справи щодо оскарження рішень державного виконавця – постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу, передбачених пунктом 7 частини другої статті 17 Закону України «Про виконавче провадження».

Необхідність в офіційному тлумаченні положень вказаних Законів України виникла у зв'язку з наступним.

У постанові Пленуму ВССУ від 07.02.2014 № 6 «Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби під час виконання судових рішень у цивільних справах»: «7. Відповідно до статей 28, 41, 89 Закону про виконавче провадження при визначених умовах у разі невиконання боржником рішення самостійно державний виконавець виносить постанови про стягнення виконавчого збору, про накладення штрафу та про стягнення витрат, пов'язаних із організацією та проведенням виконавчих дій.

За змістом пункту 7 частини другої статті 17 Закону про виконавче провадження постанови державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат на проведення виконавчих дій та накладення штрафу є окремими виконавчими документами. У зв'язку із цим справи щодо оскарження постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу, прийнятих у виконавчих провадженнях стосовно примусового виконання судового рішення у цивільній справі, належать до компетенції **адміністративних судів.**»

Так, наприклад, у в ухвалі від 08.04.2015 року у справі № (додаток 5) апеляційний адміністративний суд встановив: «...колегія суддів зазначає, що юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи з приводу оскарження постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу, прийнятих у виконавчих провадженнях щодо примусового виконання усіх виконавчих документів **незалежно від того, яким органом, у тому числі судом якої юрисдикції, вони видані.** Також до юрисдикції адміністративних судів належать справи про оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби, прийнятих (вчинених, допущених) під час примусового виконання постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з

організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу, як виконавчих документів в окремому виконавчому провадженні.

Зазначена вище позиція також викладена у постанові Пленуму Вищого адміністративного суду України від 13.12.2010 року № 3 "Про практику застосування адміністративними судами законодавства у справах із приводу оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби".»

В той же час, при розгляді справи Сидоренко Л.І. Апеляційний суд області (додаток 2), посилаючись на практику Верховного Суду України у справі № 6-3080цс15 (додаток 6), встановив, що оскарження постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу повинно здійснюватися у порядку цивільного судочинства.

На нашу думку, помилка криється у неправильному застосуванні ВСУ ч.2 ст.384 ЦПК України (з урахуванням п.п.1, 7 ч.2 ст. 17 Закону України «Про виконавче провадження») – виконавчі листи видаються судами, а інші виконавчі документи – постанови про стягнення виконавчого збору та штрафу, видаються не судом, а державним виконавцем.

Встановлена судами загальної юрисдикції невизначеність порушує передбачені ст.ст. 1, 3, 8 Конституції України гарантії щодо забезпечення прав людини, верховенства права, право Сидоренко Л.І. «на справедливий ...розгляд її справи ... судом, встановленим законом» (п.1 ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод), а також право на оскарження рішень до суду (належної юрисдикції), гарантоване ст.55 Конституції України.

Керуючись ст.ст.42-43 Закону України «Про Конституційний Суд України», прошу надати офіційне тлумачення ст.383, ч.2 ст.384 ЦПК України, ч.ч. 2, 4,5 ст.82 ЗУ «Про виконавче провадження», ч.1 ст.181 КАС України: до юрисдикції яких судів (цивільної чи адміністративної юрисдикції) належать справи щодо оскарження рішень державного виконавця – постанов про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу, передбачених пунктом 7 частини другої статті 17 Закону України «Про виконавче провадження»?

Додатки:

1. Ухвала Апеляційного суду області від 09.06.2016 року у справі № на 3 арк.
2. Ухвала Апеляційного суду області від 03.08.2016 року у справі № на 4 арк.
3. Витяг з ЄДР виконавчих проваджень – інформація про виконавче провадження № 50294329 на 2 арк.
4. Витяг з ЄДР виконавчих проваджень – інформація про виконавче провадження № 50294594 на 2 арк.

5. Ухвала апеляційного адміністративного суду від 08.04.2015 року у справі № на 3 арк.
6. Постанова ВСУ від 30.03.2016 року у справі № 6-3080цс на 2 арк.
7. Довіреність від 25.01.2016 року на Кугая А.В. на 1 арк.
8. Конституційні звернення з додатками (у 2-х примірниках) на 44 арк.

«23» серпня 2016 року

Представник (адвокат)

А.В.Кугай